

5. lecke Téma: Az óra

1. Gyakorold az igék és a névszók ragozását és a fokváltakozást! Tedd megfelelő alakba a zárójelben lévő szavakat!

Marja ja Matti _____ (asua) _____ (Turku). Marja on _____ (Matti) vaimo. Marja _____ (olla) opiskelija, hän _____ (opiskella) kirjallisuutta. Hän _____ (matkustaa) paljon, koska hänen äiti _____ (asua) _____ (Jyväskylä). Matti _____ (olla) opettaja lukiossa, ja hän usein _____ (matkustaa) Marjan kanssa. (Matti) _____ isä, Tiimo _____ (elää) _____ (Helsinki). Hän _____ (on) _____ (Turku) paljon.

2. A genitivus

– birtokos eset

– ragja: -n

– Kenen? 'kié?' pl. *Kaisa* : *Kaisan* 'Kaisáé', *Matti* : *Matin* 'Mattié', *Petterin sanakirja* 'Petteri szótára'

– gyenge fok használatos (azaz bekövetkezik a fokváltakozás!) pl. *tyttö* : *tytön*, *kukka* : *kukan*

Személyes névmások:

minä : minun

sinä : sinun

hän : hänen

me : meidän

te : teidän

he : heidän

Mutató névmások:

tämä : tämän

tuu : tuon

se : sen

nämä : näiden

nuo : noiden

ne : niiden

Funkciói:

• Birtokviszony:

– Birtokos jelző

Juhan talo 'Juha háza', *tämän tytön auto* 'ennek a lánynak az autója'

– Birtoklást kifejező melléknévképző, minőségjelző

pl. *Debrecenin yliopisto* 'Debreceni Egyetem', *Turun kaupunki* 'Turku városa', *suomen kieli* ' finn nyelv', *unkarin kieli* 'magyar nyelv'; *suomen kielen opettaja* ' finn nyelv tanár' (! *suomalainen opettaja* ' finn (nemzetiségű) tanár)

- Egyéb funkciói

pl.:

- jelző módhatározói bővítményeként *hirveän vaikea* 'szörnyen nehéz, *kamalan kylmä* 'borzalmasan hideg
- névutók vonzata *ikkunan alla* 'az ablak alatt', *joulun jälkeen* 'karácsony után'

3. Gyakorold a számokat a telefonszámok segítségével!

- Mikä on Tomin puhelinnumero?
- Se on 567 943.

Ali: 347 794

Anne: 893 567

Anneli: 587 943

Erki: 54 20 75

Keijo: 67 03 98

Marja: 367 901

Marku: 35 78 49

Mikko: 32 21 99

Minna: 65 53 23

Paavo: 45 72 39

Paula: 70 56 34

Saara: 345 194

Sonja: 98 17 01

Tiimo: 234 290

Tuuka: 278 406

Mikä on sinun puhelinnumero?

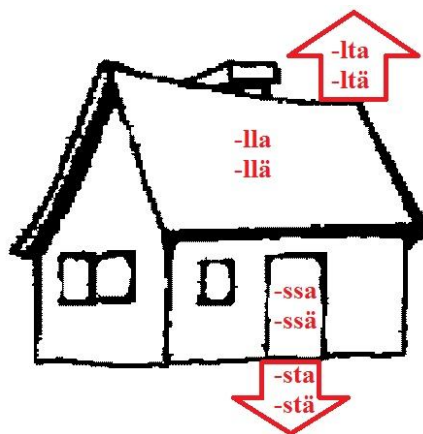
Mikä on sinun parin puhelinnumero?

4. Hol? Honnan? Hová?

A kérdőszavak tanulásakor már foglalkoztunk a helyviszonyokkal, illetve többször találkoztunk már azzal, hogy egy-egy helyet jelölő szóhoz valamilyen ragot kapcsolunk.

Missä? – Hol?
Mistä? – Honnan?
Mihin?/ Minne? – Hová?

A finnben külső és belső helyviszonyokat különböztetünk meg. Egy kis segítség, hogyan jegyezheted meg őket:

5. Gyakoroljuk a szavak ragozását!

	Missä? (-ssa/-ssä, -lla/-llä)	Mistä? (-sta/-stä, -lta/-ltä)
apteekki		
asunto		
jääkaappi		
kaappi		
katto		
katu		
kauppa		
kenkä		
kirkko		
laatikko		
laukku		
lompakko		
mökki		
päiväkoti		
pankki		
pöytä		
pysäkki		
rannikko		
ranta		
sänky		
silta		

6. Mitä kello on? / Paljonko kello on? (Mennyi az idő?)

Kello on yksi. (Egy óra van.)

Kello on puoli kaksi. (Fél kettő van.)

Kello on kymmenen yli kaksi. (Két óra múlt tíz perccel.)

Kello on vaille kolme. (Tíz perc múlva három.)

Kello on viisitoista minuuttia yli kaksi. (Két óra múlt tizenöt perccel.)

Órához kapcsolódó szavak:

kello = óra

puoli = fél

yli = felett, túl

vaille = híján

tunti = óra

minuutti = perc

7. Gyakoroljuk az órát!

6.05	11.17
6.30	12.15
6.40	12.45
7.15	15.30
7.30	16.38
9.45	17.21
9.52	18.00
10.35	18.25

19.36	23.15
20.58	23.30
21.22	23.37
22.20	23.53

Szorgalmi feladat

1. Egészítsd ki a párbeszédet a szavak megfelelő alakjával!

- Hei, Matti, _____ (olla) _____ (kauppa).
_____ (muistaa E/1), että haluat ostaa uusi puseroa.
- Minkävärinen puserot _____ (katsoa) _____ (kauppa)?
- _____ (katsoa E/1) kolme _____ (punainen) ja kaksi _____ (vihreä) ja pari _____ (musta), mutta. _____ (ajatella E/1), että sinä _____ (voida) katsoa niitä.
- Ok, sitten _____ (mennä E/1), _____ (odottaa E/2, -ko/-kö) minua _____ (kauppa)?
- Joo, _____ (odottaa E/1).

2. Egészítsd ki a szöveget a szavak genitivusi alakjával.

Hän on Marja. _____ (hän) mies on Matti. _____ (hän) asunto on pieni. _____ (asunto) lähes on pieni baari, Mökki. Mökki on _____ (Matti) lempipaikka. _____ (hän) ystävä, Petteri on usein baarissa. _____ (Petteri) vaimo on _____ (Marja) ystävä. He oppivat _____ (Turku) Yliopistossa.

Szószedet

haluta – akar (haluan, haluaa)
 jääkappi – hűtő
 kirjallisuus – irodalom
 laukku – bőrönd
 lompakko – pénztárca
 minkävärinen – milyen színű
 mökki – nyaraló
 päiväkoti – óvoda
 puhelinnumero – telefonszám
 rannikko – partvidék
 sänky – ágy
 usein – gyakran